

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se vane izankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero vsi se blagovoljno pošiljati usročnina, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Peterburg 8. februarja. Iz Adrijanopolja se oficijalno telegrafuje 31. jan. (in še le zdaj mi zvemo! Ur.), da Turki izpraznijo Sulino, Ruščuk, Silistrijo, Vidin. Sledeče obale se Rusom prepuste: obala od ruske meje do Balčika, kjer Rusi le Burgas in Midia zasedejo. Na Marmora-morji: od Bujuk-Čekmedže do Čarkiöija, s tem vred. V Arhipelu: do Urše do Kaprija.

London 8. febr. Po živej debati je spodnja zbornica privolila, da je Forster brez glasovanja svoj amendement nazaj vzel.

Ko je Northcote obljubil, da se bode nadaljna debata o dovoljenji kredita v petek vršila, ako se zbornica ustanovi kot odbor, sklenila je zbornica z 295 glasi proti 96 ustanoviti se kot odbor.

Beaconsfield je bil na potu v parlament z ovacijami sprejet. V stanovanji Gladstona in uredništvu „Daily News“ so bila okna pobita.

Bukarešt 8. februarja. V senatu in zbornici sta Kogolniceano in Bratiano izjavljala se o stanji in potrdila, da Rusija želi odstop rumunske Besarabije. Zbornici sta enoglasno proti tem terjatvam glasovali.

London 7. februarja. V poslanskej zbornici je Forster svoj amendement oporekel. Northcote bere telegram Gorčakovljeva Šuvalovemu, po katerem imajo ruski poveljniki povsod ukaz, vojevanja ustaviti; glasovi o prodiranju Rusov so popolnem neosno-

vani. Velika razburjenost je v zbornici in zunaj nje.

Rim 7. februarja. **Papež** je ob 4. uri in 5 min. **umrl**.

Rim 7. februarja. Papež je denes po polu dne umrl. Konklave stopi nemudoma skupaj.

Belgrad 6. febr. Ker knez še nekaj dni ostane v Nišu, gre Ristić tja, da se s knezom posvetuje zaradi bodoče konference, na kateri bode Srbijo zastopal.

London 6. febr. „Standard“ poroča, da Rusija zbira 40.000 mož vojske na baltiškej obali.

Trnovo 5. februarja. Od včeraj je zopet 12.000 Rusov šlo čez Balkan. Kljubu premirju povsod pomoči in dopolnilne čete dohajajo v ruske vojske.

Cetinje 6. febr. Ravnokar je prišel knez v mesto, sprejet z zvonjenjem in brezkončnimi živio-klici naroda. Metropolit ga je blagoslovil, potem je šel knez v cerkev k zahvalnej pesni. Vojvoda Vujović mu je izročil lovorjev venec v imenu črnogorskega naroda.

Vojska.

Poročilo o vmarširanju Rusov v Carigrad se — za zdaj še — nij potrdilo. Tudi o Plevni so dvakrat prej poročali, da je pala, predno se je res udala. Tako bode tudi Carigradu prišel skoro čas.

Ruske novine priobčujejo oficijalen telegram velikega kneza Nikolaja iz Adrijanopolja od 31. jan., v katerem se natančneje določujejo točke sklenenega premirja. Glasi se: „Pri sprejemu te depeše se bodo sovražne operacije ustavile. Poleg določil premirja Turčija neha z blokado črnogorskih pristanišč ter bode nadalnje naznanilo objavilo trgovstvu

svobodo. Razven tega imajo zapustiti Turki, kadar jim ne bode več branil led, Sulino, Ruščuk, Silistrijo in Vidin, a mi dovoljujemo prosto vožnjo po Dunavu. Naslednje morske obale se imajo izročiti ruskim krdelom: V črnem morji od ruske meje do Balčika, potem od Misivre do Derkiöija. V Marmara-morji od Bujuk-Čekmedže vključno do Čarkiöija. V Arhipelu od Urše do Makre. Promet na turških železnicah je trgovini odprt. Vse se more dovažati v pristanišča razven vojne kontrebande. Turška vlada je ukazala, da se imata telegrafično zvezati Carigrad in Odesa. Jednak ukaz dali bodemo tudi mi. Nikolaj.“

Kakó so Srbi vzeli Vranjo.

Takoj po padcu Niša je dobila srbska brigada semendrijskih prostovoljcev povelje, iti iz Grdelice-soteske ter vzeti pozicije pri Vranji. Dne 21. jan. je bil prvi del tega naloga izvršen in uže z večera onega istega dne mogel se je pričeti občni marš. Dva bataljona semendrijske brigade, katera sta napravljala središče, obšla sta Jastrebito ter sta se sešla s sovražnikom pri vasi Kobašnici. Boj je trajal od ene ure po póludne do večera. Turki so več nego šestkrat zapustili svojo defenzivo ter prijeli srbsko vojsko. Uže je bil vspeh bitke na turški strani ter so sovražniki pribojevali bili dva srbska kanona — kar je 3. in 5. kompanija prvega bataljona z „urá“-krikom prodrli naprej ter po kratkem a trdovratnem boji vzela turške pozicije in v teh ne samo uplenjena dva kanona zopet nazaj dobila nego celo v novič pribojevala malo prej izgubljeno turško zastavo. Ob enem se je vnel na desnem krilu v obližji vasi Miruševac silen boj z Arnavti, kateri so bili v tej vasi razpostavljeni. Tudi na levem krilu so pro-

Listek.

Strašni prizori v Plevni po njenem padu.

(Dopis Nemirović-Dančenka v ruskem „Novem Vremenu“.)
(Konec.)

Bolniki so pripovedovali, da so jih, ko so izlazovali iz bolnišnic in lovili po ulicah svoje zdravnike, proseči jih za pomoč, ti blagorodni vitezi „rudeče lune“ topli s palicami in podili nazaj v bivališča otrovana z raznimi miazmami. Uže dolgo poprej, preden se je pripravil Osman k predaji, so bili ranjeni čisto zapuščeni in niso dobivali po dva in tudi po tri dni nič hrane. Vodo so jim dajali samo jednoč na dan in še to so jim z zasmehovanjem prinašali zdravniški strežaji in jim jo dajali le v malih posodicah, samo da jim nij bilo treba hoditi v drugo na reko ponjo.

Usmiljenje so skazovale turškim stradalcem samo Bulgarke. Samo te so jim pomagale. Višje načelstvo se nij zanimalo za bolnike. Jednoč je paša (njegovo ime sem pozabil) udaril ranjenca po glavi zato, ker ga je ta kruha prosil. Udarec je bil tako hud, da je revež precej umrl. Ranjenih je bilo toliko, da se jim je dajalo samo v začetku ležišče iz slame, a potem so prenehali s tako mehkužnostjo. Ne glede na mrzli čas, so bili mnogi bolniki razodeti zato, ker je njihova obleka bolj pristovala razcapanim zdravim, kateri „so se mogli bojevati in so zategadelj tudi več veljali nego bolni“. Prav zanimiva ekonomija! O tem se še govoriti ne more, da bi jim bili dajali kaka zdravila. Prevezi so se menjevali jednoč na teden in še to samo tako dolgo, dokler niso doktorjev prisilili delati pri okopih!

Bolniki so ležali tudi v mošejah. Tu je bilo nekoliko bolje, prvič zaradi tega, ker so jih domači večkrat obiskovali, drugič pa, ker

je bil boljši zrak. Delovanje naših zdravnikov se je najprej sem obrnilo. Tu so jih prej nasitili in mrliče prej pokopali. Mi smo ondi dobili le te, ki so umrli samo dve uri pred našim prihodom. Obe mošaji sem jaz sè Studitskim po noči obiskal. V prvej so gorele grmade in stotine bolnih se je gredo pri ognji. Kuplja se je izgubljevala v mraku; samo arabski napisi so se videli, kadar je ogenj zaplapolal. Samo spodaj se je rudeče pleme odsvitalo na shujšanih obrazih, na katerih so bili znaki velicega trpljenja. Cele vrste so se kazale iz teme v svojih pisanih haljinah — a dalje od ognjev so se žalostno prikazovale nepremakljive senčnate črte trupel, čakaje jutra, ko se imajo zmetati v občne mogile... Jeden me je posebno osupnil. Sedel je pri ognji, revež, in gledal v ogenj. Plamen je dajal življenje njegovim črtam. Obrnem se k njemu, vprašaje ga, ne vem uže kaj, mislim, če dobiva kruha ali ne. Ranjeni je pa v enomer

stovoljci v hudem boji zapodili sovražnika iz vseh pozicij, ki je Srbske vojski prepustil vas Grdelico. Pri Klisuri, kjer so se bili Turki na begu nekoliko ustavili, je boj tudi kake pol ure potrajal. Naposled pak so Turki tudi od tod pobegnili ter zasedli vas Ršan, od koder jih Srbi niso mogli na nobeden način pregnati.

Tekar dne 29. jan. je srbska vojska zopet htela poskušati srečo ter naskočiti na vas Ršan. Ali predno so se srbski redovi jeli pomikati proti sovražniku je pridrvila vsa turška konjica v naglem diru k srbske vojski. Konjica srbska jo je dobro sprejela in toča granat je naskokujoče Turke podirala na tla. V kacin 10 minutah jih je več nego sto ležalo in umiralo po okrvavljenem snegu. Turška pešvojska je prihitela pomagat — a morala se je čezdalje bolj nazaj umikati, kajti Srbi so pogubonosno streljali na sovražnika.

Uže za ranega jutra prihodnjega dne so Srbi zaseli Vranjo, dočim se je sovražnik umaknil v Kumanovo. Osobito so se odlikovali v bojih prostovoljci. Srbi so izgubili več od 300 ranjenikov in mrtvih, mej temi prav mnogo oficirjev. Največ je trpela artilerija. Koliko so izgubili Turki še nij znano; njih vojska je štela deset taborov nizamov, mnogo arnavtov, okolo 500 mož konjice ter 7 kanonov.

Papež Pij IX. †

Po vesoljnem svetu pojde denes velika novica, da je umrl mož, kateremu se duševno pokorava vse, kar človeškega roda spada v vseh delih naše zemlje v velikansko združeno katoliške cerkve. Preminol je mož, čegar smrt se bode naznanjala od palače v prestolnem mestu do poslednje hribske kolibe, od konca do konca celega sveta, umrl je rimski papež Pij IX.

Pred nekoliko dnevi stoprav je izgubil staroslavni Rim svojega posvetnega vladarja, prvega kralja zedinjene Italije, zdaj izgubljeva načelnika svetovne cerkve, ki je pred nedavnim tudi posvetni vladar rimski bil.

Papež Pij IX. je eden največjih mož zgodovine, to mu bodo priznali prijatelji in neprijatelji katoliške stvari. V čas njegovega življenja spadajo največje prekucije najnovejšega veka, mej te zedinjenje Italije.

Papež je on postal leta 1846. Prej je bilo njegovo ime Janez Marija grof Mastai-Ferretti. Rodil se je 13. maja 1792 v Si-

nigaliji, torej je dočakal čudesno visoko starost 86 let, kljubu temu, da v svoji mladosti zavoljo slabotnega zdravja nij mogel po svoji želji v vojake sprejet biti in je zaradi tega v duhovenski stan stopil. Leta 1823 je šel kot misijonar v Chile, po vrnitvi je postal kanonik in leta 1827 škof v Spoletu, leta 1832 škof v Imoli in leta 1840 kardinal. Po smrti Gregorja XVI. je bil za papeža izvoljen 16. julija 1846, zlasti, ker je bil na glasu mehkega in dobrohotnega mišljenja. Papeževal je poleg sv. Petra mej vsemi papeži najdalje, zato je pa tudi od vsega katoličanstva za živih dni tako slavjen bil, kakor morda nobeden njegovih prednikov ob svojem času.

Rimsko in italijansko ljudstvo je Pija z navdušenjem pozdravilo na prestolu papeškem, ker je upalo od njega narodnega zjedinenja Italije. Res je bilo nekaj časa videti, da je bil papež Pij tej italijansko-narodnej ideji prijazen. Vendar je menda kmalu videl, da narodna italijanska revolucija za njega predaleč gre, zato je stopil na konservativnejšo stran. Leta 1848 ga je bila torej uže revolucija iz Rima prepodila, republika se je ustanovila, in bežati je moral v Gaeto. Leta 1850 se je mogel zopet vrniti, ker so bile tuje katoliške države revolucijo vrgle. Leta 1859 je izgubil dve tretjini svoje posvetne oblasti, drugo leto še Umbrijo, in marca meseca 1861 je italijanski parlament izrekel, da je Rim naravno središče zedinjene Italije. Samó ker so ga še Francozje branili, ohranil je papež Rim, a ko so bili Francozje leta 1870 sami v stiskah, vzeli so mu Italijani še Rim in ostal je papežu le grad vaticanski.

Razen tega, da je papeštvo pod Pijevo vlado kljubu vsej krepkej brambi in protestaciji izgubilo svojo posvetno oblast, katero je imelo prej mnogo nad tisoč let, boriti je moralo tudi vedne boje z raznimi državami, katere so hotele ali konkordate s papeži narajene odpraviti, ali sicer večji državni vpliv na hierarhijo doseči. Tu spominjamo le boja o našem konkordatu, dokler nij bil odpravljen, in takozvanega „kulturnega boja“ Bismarkovega, ki še zdaj na Nemškem nij dokončan. V vseh teh bojih je Pij strogo in dosledno držal se tradicij papežkih, a nikdar in nikjer se prostovoljno nij udal.

Leta 1870 je bila na velikem koncilu oklenena dogma o papežkej nezmotnosti. Zad-

njih sedem let nij pokazalo, da bi ta dogma imela kaj one velike politične veljave, kakor so se je nekateri bali.

Dogma papežkej nezmotnosti pa bi bila naredila valjda vse večjo in trajnejšo senzacijo v političnem svetu Evrope, ko bi je tačas ne bilo preglasovalo krvavo vojno vpitje in odjekanje francosko-nemške vojske. Tudi zdajnja smrt Pija IX. in vprašanje volitve njegovega naslednika bi morda vse bolj zanimalo in razburjevalo politične kroge in državnike v Evropi, ko ne bi baš te dni stale važnejše in obširnejše orientarno vprašanje na dnevnem redu razgovorov in sklepov.

Razbitje Turčije.

Iz Stokholma je dobil „Ruski Mir“ od slovečega učenjaka Rosenšolda list o orientalnem vprašanji, v katerem se govori: „Za celo Evropo bi bilo globoko žalostno, ko bi poskoki angleškega kabineta privedli Rusko do tega, da bi popustila od svojega poklica razbiti državo Osmanov, izgnati Turke v pustine Azijske. Nij možno misliti, da bi popustila Rusija, ki je toliko sinov pustila na bojišči proti glasateljem ognja in meča, Osmanu in Mohamedu, — da bi se Rusija vrnila k „status quo ante“. Nobenih polovičarstev, nikacih sultanov nij treba v Evropi. Od povsod se glasi: „caeterum censeo, imperium ignis et ferri Osmanorum esse delendum (sicer pa jaz sodim, da se mora država ognja in meča Osmanov razdejeti).“

Podoben glas prihaja iz Berlina. Zadnja „National Zeitung“, Bismarkov organ, piše: „Želja po kongresu izhaja od največjih neprijateljev Rusije, od Anglije in Avstrije. Meje za želje so menj trdne, nego so bile ob času berlinskega memoranda, a pritisek dovršenih stvari je večji. Če pride en del h kongresu temeljno mislijo, da se ima Turčija kot moč razrušiti, drugi pa, da se ima ukrepiti, malo je upanja za ugoden rezultat. Le temeljna misel, da se ima Turčija razrušiti a interesi Evrope kolikor mogoče varovati, bila bi podloga, ki bi dobro upanje za uspeh konference dajala.“

Stališče pak, ki ga tu zastopata dva neslovanska glasa, je občno stališče vsega ruskega in vsega družega slovanskega sveta. Zato se nam zdi, da bode to stališče tudi podloga prihodnjega kongresa ali prihodnje konference. Rusija, katera ima pol milijona

gledal ravnodušno v ogenj. Tovariš, hoté dobiti odgovora, ga na lehkko sune v pleča in ta se zvali z glavo naprej naravnost v ogenj. Pokazalo se je, da je bil mrtev, ko sem ga jaz ogovoril . . . Drugi je ležal nepremakljivo v dolgem sivem plašči. Jeden ranjenih, katerega je zeblo, mu je mirno vzel plašč in se zavil vanj. V mošeji je nastal govor in šum. Ko so se najeli in napili — so se dobro počutili in šepetali. Drugi so se obračali k nam s pritožbami, da niso dobili kruha. Skazalo se je, da so prišli uže po razdelitvi porcij. Umrlim, ki še niso pojeli svojega kosa, so ga trgali iz okostelih rok.

V drugej mošeji je bila množica bolnikov tako velika, da je zunaj pod prostim nebom ležalo, sedelo in stalo več nego dve sto ranjenih. Vhod v mošejo je bil zakrit z zagrinjalom. Mi smo ga privzdignili in vnišli. Vsled jarkega blišča ognjev na dvoru je bila tu za nas tema, ki je napravila na nas silen vtis. V njej nij bilo moč ničesar razločiti.

Slišal se je samo stok ranjenih — stok, ki je imel nekaj čudnega na sebi. Nekoliko sto prsij je stokalo skupno na jednoč. V temnem mraku se je zdelo to še strašnejše. Vojak je prinesel čez nekoliko minut luč, katere svetloba nam je kazala le samo omejen krog iz mraka. Gledali so na nas izstradani obrazi in ogujene oči pri poostrenih črtah revnih, golih, koščtenih prsij. Daljneje podobe so imele nekak sivi odblesk, ki je prehajal uže v meglo; tisti pa, ki so bili nekoliko sežnjev od nas, so se uže čisto odtegnili našim očem. V obeh mošejah, kateri sem jaz obiskal, je bilo več nego 1500 ranjenih . . . V tretjo mošejo sem šel drugi dan. Tam so uže delovali naši zdravniki.

„Mi delamo samo zarad očiščenja vesti“ so govorili.

„Kako to?“

„Ničesar nij. Tu je potreba na stotine amputacij proizvesti, devati gipsove obveze . . . Veliko je treba, a sredstev nij nikakoršnih . . .“

Osman, oddavši nam Plevno, nij pustil ničesar — in mi smo tud brez vsega, ker se nijmo imeli časa pripraviti.“

A v kljub temu so nekateri izveli operacije. Pri jednom so napravili kar na dverih resekcijo. Prijeli so roko in s kleščami potegnili iz nje množico drobnih koščic. Treba bi bilo kloroformirati, bilo je nekoliko tisoč ranjenih ali klorofora nij bilo nič. Turek je prenašal mučno operacijo z ravnodušnostjo, ki me je osupnila. Nič ga nij držal. No stoka ni pritoževanja nij bilo. Roka se nij tresla, ko je brodil zdravnik s kleščami. Turek se je omejeval samo na to, da je molil doktorju roko, tiščal glavo na dveri in samo včasih nekoliko pogledal s pogledom, polnim muke in trpljenja.

Drugi dan zvečer nam je pokazal doktor Stukovenko obširne bolnišnice, koje je napravil. Glavna je bila v haremu Nuriheja, turškega kapitalista, živečega v Plevni. Ta harem, narejen po evropskej arhitekturi, je hiša z dvema

zmagovite vojske pod orožjem, močna je dovolj, da doseže pristop na to stališče tudi od strani onih, ki s protivno mislijo dobajajo, ki so brezpametni dovolj, da mislijo, ka je ruski narod za stonj kri sto tisoč svojih sinov in stotine milijonov rubljev žrtvoval, za stonj toliko muko pretrpel, za stonj jedno največjih vojen vojeval! Dovršena dejanja bodo tudi Magjare in Angleže spokorila, da bodo uvideli, ka se njih varovanka Turčija ne da več rešiti kot evropska moč.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. februarja.

Ministerski predsednik Auersperg je branil v budgetnem odseku dispozičionjsfond, jasli iz kakoršnih zobljejo nam protivni nemški in nemškutarski časniki a la „Luib. Tagblatt.“ Dejal je: vsaka vlada potrebuje dispozičionjsfonda, da odbija napade in zviija če opoziciionalnega časopisja. — Kaj pa — konfisciranje? Ali nij to uže dovolj?

Vnanje države.

Iz **Peterburga** se piše „Pol. Corr.“: „Način, kako se je Rusija od prvega začetka ozirala na avstrijske interese, je bil gotova poroka za dober sprejem vsakega nadaljnjega izrecila o skrbi za te interese, s katerim bi se dunajski kabinet obrnil do carja Aleksandra ali kneza Gorčakova. Rusija se je tako kazala pred vojsko, in si je zdaj, po vojski, vedno jednaka ostala. Uvažanja, na katerih stoji ruske države politika, in principi, ki jo vodijo, ne dadé se omajati niti nij z lahka vplivati nanje. Sporazumljenje z Avstrijo je take vrste temelj, katerega izpodkopati nij mogoče konči toliko dolgo, dokler ne bodo stvari dokazale carskemu kabinetu, da je to njegovo stališče jednostransko. Vsled takovih nazorov se je knez Gorčakov podvizal in takoj privolil shod konference, kakor jo je nasvetoval grof Andrassy, da ona sklene o vprašanjih, ki so se porodila iz sedanje vojske ter imajo za vso Evropo pomen. Predlog grofa Andrassyja odgovarja v resnici lastnim nazorom ter mislim peterburgskega kabineta, katere uže od početka orientalske krize izjavlja v znamenitih aktih.

Iz **Bukarešta** se poroča, da terja Rusija od Rumunije oni del Besarabije nazaj, ki ga jej je morala ob krimske vojski odstopiti. Namesto te zemlje dobi Rumunija Dobručo, ustje Dunava s Sulino in sv. Jurijem in, če treba, še Silistrijo in Tulčo, dalje dobi Rumunija 30 do 50 milijonov frankov od Rusije za vojno odškodnino. Minister Kogolniceanu je uže za to pridobljen.

Angleži so silno razburjeni. Ne vedo, kaj bi počeli. Prejšnjemu ministru Gladstonu,

ki ve kaj je storiti in tudi pove, kakor tudi treznim novinarom „Daily News“, ki odkrito govoré, da bi bilo blazno iti na boj na Ruse, — angleška druhal okna pobija. Dobro bi bilo malo — puščati jim.

Francoski listi so se začeli nekaj bolj pečati z orijentno krizo. Razumeje se, da nekdanji sodeležniki krimske vojske ne morejo prav objektivni biti. Oni mej drugim menijo, da Bismark vojsko vodi, zato so sumnjivi, da naposled vse na to vodi, Francosko še enkrat ponižati. Po drugej strani pa se zopet Rusiji ne bi radi zamerili. Vsi pa priznajo, da bode Evropa morala dovršene stvari priznati.

Dopisi.

Iz **Trsta** 7. februarja. [Izvirena dop.]

O vojaškem plesu slovenskega polka baron Kuhna 2. februarja niti lokalni listi tu nijso nič črhnil, niti je vam kdo pisal. A uže znamo, zakaj da tukajšnji listi molče; zato, ker je imel ves ples slovensk značaj. Slovenski fantje vojaki, slovenska vabila in po dvorani vse v slovenskih barvah, še celo slavoloki pri vходу v narodnih domačih barvah, in kar še najbolje: tudi vsi aranžerji so imeli na ramah znamenje trobojnice s srebrnimi kiticami. Pri vходу vabil je slovenski napis transparentov: vse za dom in cesarja; po stopnicah slo se je mej ograjo eksotičnih zelišč in pušk, vse umetno narejeno; v dvorani ovijali so se velikanski bršlinovi venci po steni, pri luči pa levorjevi venci, vsi s slovenskimi trobojnimi trakovi okinčani; na galeriji je bila cesarjeva in cesaričina podoba; nad prvo črno rumena zastava z orlom, nad cesarico pa zopet naša slovenska trobojnica s kranjskim grbom v sredi. Marsikateri nasprotnik je kihnil, ko je v dvorano stopil, videč, da so naši slovenski kranjski fantje verni sinovi Slave in da se ne krije v vojaško suktnjo tuja narodnost, ampak z odprtim vezirom stopa tudi vojak Slovenec pred svet, jeziku in domovini zvest Slovenec. Udeležitev je bila tako obilna, da je bilo nad 2000 ljudij spodaj in zgoraj; v dvoranah je bilo vse polno, plesalo je četvorko 150 parov, katere je vodil g. šikovnik Vončina. Vse je bilo veselo, počastile so ples s svojim pohodom vse višje vojaške in civilne oblasti in celi generalštab.

Še le, ko je dan skozi okna polukal, zapustili so veselega srca plesalci dvorane. Na stopnicah, kjer so bile puške z bajoneti lepo nastavljene, je nek Lahon iz jeze ukral en

bajonet in ga odnesel; pa ga je najbrže strah bilo, in vrgel ga je v nekej ulici pod zid, kjer so ga potem dobili. Proti jutru, ko je bil prost vhod, je mnogo takih Lahončkov prišlo v dvorano, pa si nijso upali nič demonstrirati, kakor drugod, ker se tu preveč za kožo boje.

V tržaškej čitalnici je bila isti večer beseda s petjem, tombolo in plesom. Počastil jo je s s svojim pohodom tudi znani hrvatski virtuozi g. Krežma s s svojo ljubeznjivo gospodično sestrico, bilo je prav veselo vse.

V nedeljo pa je bila na Proseku beseda, katero je napravilo bralno društvo v gosp. Nabergojevem dvorani, s petjem, igro in deklamacijo. Z veseljem moramo omeniti, da društvo dobro napreduje, pevci so izvrstno peli, deklamacija bila je po mladem g. V. Gorjupu kaj lepo izvršena. „Sokrat pri Diogenu“ pa je učinil jako primeren vtis. Igro „Gluh mora biti“, katero so igrali g. Balanč, Godina, Vrišar in njegova gospa, so tako dobro izvršili, da bi lahko na vsak javni oder nastopili. Po igri je bil ples do jutra.

Domače stvari.

— (Volitev državnega poslanca) v kranjskem velikem posestvu se je včeraj vršila. G. Savinšek se je bil kandidaturi odpovedal (kar je obžalovati) in voljen je grof Thurn. Volilcev je bilo jako malo prišlo, celo pooblastil malo. A patija vlada tudi v teh krogih.

— (Odbor ljubljanske čitalnice) je sklenil ustreči večstransko izrečenim željam in napraviti v teku predpusta še 3 majhne plesse (venčke) in sicer: 1. v soboto dne 16. svečana, 2. v četrtek dne 21. svečana, 3. v četrtek dne 28. svečana, ter vabi čestite društvenke k obilnej udeležbi. Gospice in gospo naj blagovolijo priti v navadnih domačih, gospodje v črnih oblekah. Svirala bode vojaška godba. Začetek vselej ob 8. uri zvečer. Reditelja plesa: gg. Juvančič in Jeločnik.

Kazne vesti.

* (Snežni viharji.) V Galiciji je bilo 5. t. m. jako zlo vreme. Vihar je sneg zametal, da je železnicam vožnjo ustavil.

* (Rop.) Iz Zuoyma se piše, da je tam kmetski fant prišel v štacuno juda Mencelesa, pobil ga na tla in hotel denarje iz predalov pograbit. Zdajci pride mlada deklica, ki je judu stregla, vidi gospodarja v krvi ležati na tleh in tujega človeka pri denarji, začne kričati in prepodi razbojnika, katerega je pa vendar potem žandarm ujel.

nadstropjema z dvadeset sobami, ki so predeljene vsaka za se. Tu se je ranjenim nastlala slama, dala odeja in vršila se je redno delitev kruha. Drugo bolnišnico je napravil baš ta zdravnik v črezobičajno krasnej hiši Mehemed-Safija.

Plevenski Bulgari so bili celi čas obleganja v najmučnejšem položaji. Oni so pričakovali smrti od dne do dne in samo Osmanova železna volja je zadrževala tabore od krvavih grabežev in ubojev. Ko smo začeli mi grmeti na Plevno z artilerijskim ognjem — so si prebivalci izkopali zemljanke in cele dni prebili v njih. Vsled tega je pomrla množica izzebenih otrok in tudi na bogatih ljudeh, ki nijso trpeli nikakoršnega pomanjkanja, se je videla črezobičajna blodost. Sicer smo pa mi tu Bulgarov prav malo videli, komaj kakih tisoč. Večjidel bulgarskih hiš je zapuščen. . . Večina kristijanov je onemogla in umrla pri raznih delih, h katerim so jih Turki prisilili. Vse redute krog Plevne, vse globoke tranšeje

na Zelenih, Griviških in Opaneških gorah so napravile bulgarske roke. Delaj ali umri! Vsako jutro so jih gonili na kraje pred ta večer naznačene. Štirje so se odpovedali temu tlačanstvu — in bili so zato kaznovani na mestnem trgu. . . Bogatini nijso delili z reveži svojih zalog, zapirali so svoje žitnice, da, kopicili so še nalašč na najbolj skritih krajih svoje sklade. Kopali so za žito in blago jame, katerih še sedaj nečejo pokazati, akopram smo uže nekatere izvohali. Pred izhodom so tudi Turki zakopavali svoje reči.

Tako so n. pr. kopali vojaci zemljo, menda za nek konjski hlev, in lopata je udarila na nekaj železnega. Skopali so nek kovčeg, v katerem se je našla vojna zastava — starinska, vehka, napisana z molitvami, stara zategadelj, ker se je snov razlezla v rokah. . . Sedaj še nekoliko besedij o mestu samem.

Plevna je od daleč zelo krasna — bele hiše, visoke bele mošeje in na solnci jarko se bliščeči beli minareti. Ulice so široke in dla-

žene, pa vse blatnaste. Poslopja so evropske arhitekture. Trgov je mnogo in v vsakej hiši so spodaj prodajalnice. Glavne ulice so tri vrste dolge. Mnogo poslopj je zidanih, v vseh je vidno blagostanje in nekak okus. Še turška bivališča so po evropskej šegi, akopram je čisto turški oddelek leseno mesto, ki je skoraj podobno kopici lastavčinih gnezdov. . .

Ko sem jaz od tod odhajal je bilo na ulicah uže dovolj živo. Bulgari in židovi markitanti imajo uže odprte prodajalnice in krčme, pred katerimi stoji zmirom tropa vojakov. Z Rumunci je vedna sitnost: pijo in jedo, pa nečejo plačati, češ, ker so oni „Plevno pribojevali“. Ti hrabri naši zavezniki še Bulgarom zabranjujejo hoditi po ulicah. Ukradejo kar morejo in nazadnje začno tako rogoviliti, da se Panjutin preneha šaliti s to razuzdano druhaljo. Spodi se ta druhal iz mesta — in v Plevni je zopet red in pokoj. Slavin.

Dunajska borza 8 februarja.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	64	gld.	55	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67	"	60	"
Zlata renta	75	"	65	"
1860 drž. posojilo	112	"	50	"
Akcije narodne banke	811	"	—	"
Kreditne akcije	228	"	75	"
London	118	"	35	"
Napol.	9	"	45	"
C. kr. cekini	5	"	59	"
Srebro	103	"	75	"
Državne marke	58	"	30	"

Velika razprodaja

ostankov

ter na najcenejšje je na prodaj dobro izbrana

zaloga blaga

pri

C. Wannischu,

(10—11) v Ljubljani, na mestnem trgu šte. 7.

Dobrega semjenja

in gotovih oljnatih barv

je dobiti pri

G. Poppoviću
v Zagrebu.

Cenik se pošilja franco.

(43—1)

Albert Schäffer,

rokovičar in izdelovatelj kirurških povezil,
na kongresnem trgu (v zvezdi) št. 8,

izdeluje vsakovrstne nakilnike, pri katerih je zmet ali je nij, razne telesne in trebušne povezoje, popkova povezoja, orthopaedične telovnike in ravnike, naučne stroje, podprtice, povezne nogovnice za otročje žile, kakor vse v to stroko spadajoče izdelke.

Tukaj so dobiti tudi očesne zaslombe od svile, steklenice za sesanje ter siski od gume.

Kadar se naročajo nakilniki, naj se vselej pridene tudi medenična širokost ter pové, kakova je kila, kje je in kolika je, in ali je na desnej ali levej, ali na obeh straneh. V posebnih slučajih izdelujem nakilnike prav tako, kakor se mi zaukaže.

Nakilnike in druga povezoja prav v ceno popravljam, zlomljene zmeti zamenjujem z novimi ter jih prevlačam.

Jaz kupujem tudi kože divjih kóz ter srn.

Ob enem priporočujem p. t. občinstvu svojo izbrano zalogo dunajskih glace-rokovic najboljšje vrste, enkrat ali dvakrat sešitih, rokovic, ki se dadé prati, podvezkov, hlačnikov, potem zavratnikov in ovratnic najnovejše fašone po prav nizkih cenah.

Tudi obšvam vezene ali perene čepice, hlačnike, lovske torbe, blazine in hlače od usnja.

Naročbe izvršujem natančno in ceno s poštnim povzajem.

V Avstro-Ogerskej in Nemčiji velecenjeni

Wilhelmov

antiartritični antirevmatični

kri čistilni čaj

za

(380—5)

zimsko zdravljenje,

jedino kri čistilno sredstvo z dobrim vspehom,

katero so preiskali, uporabili in za zdravlilno priznali: c. kr. vladni svetnik in v. av. vseučilišni profesor dr. E. Fenzl, vodja botaničnemu vrtu na Dunaji itd. itd., prof. Oppolzer, dr. Van Kloger v Bukareštu, dr. Rust na Dunaji, dr. Röder na Dunaji, dr. Ivan Müller, medicinski svetnik v Berlinu, dr. med. A. Groyen v Novem Jorku, dr. Raudnitz na Dunaji, dr. Hess v Berlinu, dr. Lehmann v Mošonju, dr. Werner v Vratislavi, dr. Malič v Grubisnem polju; praktični zdravniki: Hilger v Nachlingu, Russeger v Abtenavu, Truchholz v Marzalyju, Janković v Nakofalvi in mnogi drugi zdravniki,

1. pri revmatičnih boleznih;
2. pri skrnini;
3. pri boleznih v spodnjih delih telesa, onih, ki mnogo sedé;
4. pri poveksanji in nagnétu jeter;
5. pri svrabu, osobito pri lišajih;
6. pri sifilitičnih boleznih;
7. predno kdo, ki trpi navedene bolezni, misli iti v kako rudninsko kopel;
8. namesto uporabe rudninskih kopelij zoper te bolezni.

Jedino pravi prireja

Franjo Wilhelm, lekarnar v Neunkirchenu.

Zavitek, razdeljen v 8 vzemkov, prirejen po zdravniku zapovedi, z navodom uporabi v raznih jezikih 1 gld., za kolek in povezavanje 10 kr.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejanj ter naj zatorej vsak zahteva vedno le „Wilhelmov antiartritičen antirevmatičen kri čistilni čaj, ker so priredki, ki slujó samo pod imenom antiartritičnih antirevmatičnih kri čistilnih čajev, jedino ponarejeni ter jaz vedno svarim pred nakupavanjem tacih.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi Wilhelmov antiartritičen antirevmatičen kri čistilni čaj tudi

Ljubljana: Peter Lassnik;

Beljak: Mat. Fürst; Borgo: Josip Bettanini, lekarnar; Bruck na Muri: Albert Langer, lekarnar; Bolcan: Franjo Waldmüller, lekarnar; Bruneck: J. P. Mahl; Belovár: Rud. Šeboda, lekarnar; Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbach-ova lekarna in Franjo Rauscher; Cormons: Hermes Codolini, lekarnar; Celovec: Karl Klemenčič; Cortina: A. Cambuzzi; Deutschlandsberg: Müller-jevi dediči; Esek: J. C. von Dienes, lekarnar; Josip Pobezky, lekarnar; Fürstenfeld: A. Schröckenfuss, lekarnar; Frohnleiten: V. Blumauer; Friesach: O. Russeheim, lekarnar; A. Aichinger, lekarnar; Feldbach: Josip König, lekarnar; Gorica: A. Franzoni, lekarnar; Gradec: J. Burgleitner, lekarnar; Guttaring: S. Vatterl; Grubisnopolje: Josip Malich; Gospic: Valentin Vouck, lekarnar; Grafendorf: Josip Kaiser; Hermagor: Jos. M. Richter, lekarnar; Hall (Tirolsko): Leop. von Aichinger, lekarnar; Judenburg: F. Senekovitsch; In-nichen: J. Stapp, lekarnar; Imst: Vilj. Deutsch, lekarnar; Ivanič: Ed. Tollovič, lekarnar; Karlovec: J. Benič, lekarnar; A. E. Katkič, lekarnar; Kindberg: J. Karincič, lekarnar; Kapfenberg: Turner, lekarnar; Knittenfeld: Vilj. Vischner, lekarnar; Kranj: Karl Šavnik, lekarnar; Linc: Franjo pl. Erlach, lekarnar; Leoben: Ivan Peferschy, lekarnar; Maribor: Alois Quandest; Metlika: Alfred Matter, lekarnar; Mürzzuschlag: Ivan Danjer, lekarnar; Murau: Ivan Steyrer; Mitrovica: A. Kerstenovitch; Mals: Ludvig Pöll, lekarnar; Novo mesto: Dom. Rizzoli, lekarnar; Neumarkt (Stajersko): Karl Maly, lekarnar; Otočac: Edo Tomay, lekarnar; Postojna: Josip Kupferschmidt, lekarnar; Peterwardein: L. C. Junginger; Pliberg: Ivan Neusser, lekarnar; Požega: Ant. pl. Hegedüs, lekarnar; Prassberg: Ivan Trübner; Ptuj: C. Girod, apoteker; Rottenmann: Franjo X. Il-ling, lekarnar; Roveredo: Richard Thales, lekarnar; Samobor: F. Schwarz, lekarnar; Sebenico: Peter Beros, lekarnar; Slov. Bistrica: Adam pl. Putkowsky; Slov. gradec: G. Kordik, lekarnar; Jos. Kaligarič, lekarnar; Strassburg: J. V. Corton; St. Veit: Julian Rippert; Stainz: Valentin Timouschek; Sem-lin: D. Joannovitch-a sin; Spljet: Venatio pl. Prazio, lekarnar; Schlanders: B. Würstl, lekarnar; Trst: Jak. Seravallo, lekarnar; Trient: Ant. Santoni; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; Vukovar: A. Kraicovics, lekarnar; Vinkovce: Fried. Herzig, lekarnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar; Zagreb: Sig. Mittlbach, lekarnar; Senj: Josip Accurti, lekarnar; Zader: N. Androvič, lekarnar; Zlata: Ivan N. Pospisil, lekarnar.

Uljudna opozoritev!

Gospodarji J. Bittnerjeve lekarné v Glognici se trudijo, da bi p. t. občinstvo se svojimi naznanili prevarili na toliko, da bi se mislilo, ka je fabrikat, ki sluje pod imenom „Julij Bittnerjevega snežniškega zelišnega alopa,“ pravi ter oni snežniški zelišni alop, ki je uže z desetletji izpoznan za izvrstnega.

Ne morem zatorej tiho trpeti, da se izvrstni vspehi, katere je moj snežniški zelišni alop pokazal pri prsnih in pljučnih boleznih, na tako čudno drzovit način prevarljivo upotreb-ljavajo, tedaj si smatram za dolžnost, da, sklicavajuč se na obznanilo občinskega zastopstva glogniškega od dne 27. januarja 1876, izrično povdarim, ka sem jaz, od leta 1855 počeniš, jedini prirejevalec pravega snežniškega zelišnega alopa, in da je ta moj izdelek — da ne bi p. t. občinstvo se premotiti dalo — od 1. januarja 1876 samo pod naslovom

Wilhelmov snežniški zelišni čaj

dobiti po lekarnah, ter da si more pravega vsak kupiti jedino pri meni ali mojih gospodih jemalcih, ki so spodaj navedeni.

Nadalje si usojam p. t. občinstvo se jedenkrat na to opozoriti, da, kdor želi to zdravilo kupiti, izrično

Wilhelmov snežniški zelišni čaj

zahteva. (382—5)

Originalna steklenica velja 1 gld. 25 kr. av. v. ter je dobiti pri jedinem prirejevalcu

Franji Wilhelmu,

lekarnarju v Neunkirchenu, v Nižnej Avstriji,

ter pri teh firmah:

Ljubljana: Peter Lassnik;

Beljak: Ferd. Scholz, lekarnar; Bolcan: F. Waldmüller, lekarnar; Borgo: Jos. Bettanini, lekarnar; Bruneck: J. G. Mahl; Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbach-ova lekarna in F. Rauscher; Esek: J. C. v. Dienes, lekarnar, Frohnleiten: Vincenc Blumauer; Friesach: Anton Aichinger, lekarnar; Feldbach: Jos. König, lekarnar; Gradec: Wend. Trnkoczy, lekarnar; Gorica: A. Franzoni, lekarnar; Gospic: Valentin Vouck, lekarnar; Glina: Anton Haulik, lekarnar; Hall (Tirolsko): Leop. v. Aichinger, lekarnar; Inomost: Franc Winkler, lekarnar; In-nichen: J. Stapp, lekarnar; Ivanič: Ed. Tollovič, lekarnar; Jaska: Aleks. Herzig, lekarnar; Celovec: Karel Klemenčič; Karlovec: A. E. Katkič, lekarnar; Koprivnica: Max. Werli, lekarnar; Kranj: Karel Šavnik, lekarnar; Knittenfeld: Wilh. Vischner; Kindberg: J. S. Karincič; Linc: Franc v. Erlach, lekarnar; Maribor: Alojzij Kvandest; Meran: Wilhelm v. Per-nwerth, lekarnar; Mals: Lud. Pöll, lekarnar; Murau: Jan. Steyrer; Novo mesto: Dom. Rizzoli, lekarnar; Ptuj: C. Girod, lekarnar; Postojna: J. A. Kupferschmidt, lekarnar; Peterwardein: R. Deodatovi dediči; Radgona: Caesar E. Andrieu, lekarnar; Roveredo: Richard Thales, lekarnar; Slov. Gradec: G. Kordik, lekarnar; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; Trst: C. Zanetti, lekarnar; Vukovar: A. Kraicovics, lekarnar; Vinkovce: Friederich Herzig, lekarnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar; Zagreb: Sig. Mittlbach, lekarnar; Zader: N. Androvič, lekarnar.